

POSTANOWIENIE

Dnia 27 marca 2015 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Marta Romańska

w sprawie z powództwa E. S. i W. S.
przeciwko Bankowi [...] S.A. w W. i [...] Niestandaryzowanemu Sekurytyzacyjnemu
Funduszowi Inwestycyjnemu Zamkniętemu w W.
o uznanie umowy za nieważną i zapłatę,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 27 marca 2015 r.,
na skutek skargi kasacyjnej powodów
od wyroku Sądu Apelacyjnego w [...]
z dnia 25 czerwca 2013 r., sygn. akt VI ACa [...],

- 1) odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania;**
- 2) odstępuje od obciążenia powodów kosztami postępowania na rzecz pozwanego Banku [...] S.A. w W.;**
- 3) przyznaje adwokatowi R. K. ze środków budżetowych Skarbu Państwa - Sądu Apelacyjnego w [...] kwotę 5.400 (pięć tysięcy czterysta) zł wraz z należnym podatkiem od towarów i usług, tytułem wynagrodzenia za pomoc prawną, udzieloną powodom z urzędu w postępowaniu kasacyjnym.**

UZASADNIENIE

Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądowym, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona (art. 398⁹ § 1 k.p.c.). Cel wymagań przewidzianych przez art. 398⁴ § 2 k.p.c. może być osiągnięty tylko wtedy, gdy skarżący powoła i uzasadni istnienie przesłanek o charakterze publicznoprawnym, które będą stanowić podstawę oceny skargi kasacyjnej pod kątem przyjęcia jej do rozpoznania. Rozstrzygnięcie Sądu Najwyższego co do przyjęcia bądź odmowy przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania jest konsekwencją oceny, czy okoliczności powołane przez skarżącego odpowiadają tym, o których jest mowa w art. 398⁹ § 1 k.p.c.

Powodowie wniesli o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania ze wskazaniem na występowanie w sprawie istotnego zagadnienia prawnego (art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c.), „dotyczącego regulacji art. 509 i 510 k.c.” Wyjaśnili, że w niniejszym postępowaniu dochodzili roszczenia odszkodowawczego wynikającego z nieważnej umowy przelewu. Umowa ta nie spełniała wymagania szczegółowej identyfikacji zabezpieczeń przenoszonych wraz z wierzytelnością główną, a brzmienie jej postanowień wskazywało raczej na powierniczy niż na rozporządzający charakter. Powodowie podkreślali, że odwołanie się do konstrukcji tzw. cesji globalnej nie zwalnia z obowiązku dochowania w umowie przelewu wymagań oznaczoności wierzytelności i praw z nią związanych oraz oznaczoności *causy* tej czynności.

Kolejnym zagadnieniem, na potrzebę wyjaśnienia którego powołali się skarżący było określenie standardów, jakie powinno spełniać uzasadnienie orzeczenia sądu drugiej instancji. Skarżący przytoczyli poglądy wypracowane w orzecznictwie w odniesieniu do tego zagadnienia i stwierdzili, że orzeczenie wydane w sprawie przez Sąd Apelacyjny nie spełnia wymagań ustalonych w art. 328 § 2 k.p.c. w zw. z art. 391 § 1 k.p.c.

Przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania w związku z występowaniem w sprawie istotnego zagadnienia prawnego wymaga przedstawienia problemu o charakterze abstrakcyjnym, nierozstrzygniętego w dotychczasowym orzecznictwie i

wymagającego pogłębionej wykładni (por. np. postanowienie Sądu Najwyższego z 2 października 2001 r., I PKN 129/01, OSNP 2003, nr 18, poz. 436). W postanowieniu z 23 marca 2012 r., II PK 284/11 (niepubl.), Sąd Najwyższy wyjaśnił, że zagadnieniem prawnym jest zagadnienie, które wiąże się z określonymi przepisami prawa materialnego lub procesowego, których wyjaśnienie ma nie tylko znaczenie dla rozstrzygnięcia konkretnej sprawy, ale także dla rozstrzygnięcia innych podobnych spraw. Wskazanie na zagadnienie prawne uzasadniające wniosek o rozpoznanie skargi kasacyjnej powinno nastąpić przez jego sformułowanie jako problemu prawnego wymagającego rozstrzygnięcia, określenie przepisów prawa, w związku z którymi powstało i wskazanie argumentów, które prowadzą do rozbieżnych ocen. Skoro jednak skarga kasacyjna wnoszona jest w konkretnej sprawie, to zarówno charakter zgłoszonego w niej roszczenia, jak i ustalony przez sądy *meriti* stan faktyczny, którym Sąd Najwyższy byłby związany przy rozpoznawaniu skargi kasacyjnej (art. 398³ § 3 i art. 398¹³ § 2 k.p.c.), musi pozostawać w związku z przedstawionym przez skarżącego zagadnieniem prawnym i pozwalać na jego rozstrzygnięcie.

Zagadnienia sformułowane przez skarżących nie odpowiadają powyższym wymaganiom, a z uzasadnienia wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania wynika, że skarżący nie tyle oczekują rozstrzygnięcia przez Sąd Najwyższy abstrakcyjnie ujętych wątpliwości prawnych, co kwestionują trafność subsumpcji ustalonych w niniejszej sprawie faktów pod przepisy, których wykładania w nauce i orzecznictwie została ustalona. Z uzasadnienia skarżonego wyroku wynika jednak, że Sąd Apelacyjny brał pod uwagę konieczność zindywidualizowania wierzytelności będących przedmiotem przelewu, a sposób, w jaki uczynili to pozwani w kwestionowanej umowie uznał za dostateczny dla osiągnięcia zamierzonych przez ich skutków. Oceniana w sprawie umowa dotyczyła wprowadzie kilku wierzytelności, ale nie była umową cesji globalnej w znaczeniu, jakie temu pojęciu przypisano w nauce. Gdy zaś chodzi o wymagania stawiane uzasadnieniu sądu drugiej instancji, to Sąd Najwyższy wypowiadał się na ten temat tak licznie i jednolicie, że nie ma potrzeby dalszego wyjaśnienia tego zagadnienia.

Z uwagi na powyższe, na podstawie art. 398⁹ § 1 k.p.c. oraz – co do kosztów postępowania – art. 102 w zw. z art. 398²¹ i art. 391 § 1 k.p.c., orzeczono jak w postanowieniu. O odstąpieniu od obciążenia powodów obowiązkiem zwrotu kosztów postępowania na rzecz pozwanego Banku, który wniósł odpowiedź na skargę kasacyjną zadecydowała ich trudna sytuacja osobista i majątkowa, ujawniona w oświadczeniach złożonych na potrzeby rozpoznawania ich wniosków o udzielenie im zwolnień od kosztów sądowych i ustanowienie pełnomocnika z urzędu oraz charakter niniejszej sprawy i status pozwanego.

O wynagrodzeniu należnym pełnomocnikowi reprezentującemu powodów z urzędu orzeczono zgodnie z § 2, § 13 ust. 4 pkt 2 w zw. z § 6 pkt 7 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu (tekst jedn.: Dz. U. z 2013 r., poz. 461),